

Evaluation of Pre-Service Teachers' Readiness for Online Learning

Onur Köksal^{1,a,*} Dönay Nisa Kara^{2,a,*}

¹Department of Translation and Interpretation, School of Foreign Languages, Selçuk University, Konya, Türkiye

²Department of Computer and Instructional Technology Teaching, Faculty of Education, Girne American University, Girne, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

*Corresponding author

Research Article

History

Received: 28/04/2022

Accepted: 02/06/2022

ABSTRACT

The educational systems have undergone major changes during the COVID-19 pandemic process. In this period, as the educational world is experiencing a rapid transition to distance education, e-learning environments, student-teacher communication and electronic environments are going through changes and developments due to the fact that formal education processes are carried out on the Internet. In this context, revealing students' readiness for new educational strategies and online learning is an issue that calls for an emphasis. The purpose of the present study is to evaluate the readiness levels of pre-service teachers for innovative teaching approaches and e-learning processes. The study is also important as a resource for increasing the efficiency of e-learning processes, increasing the learning outcomes of these processes and increasing the readiness for online learning. The sample of this study, which employs scanning model, consists of 150 pre-service teachers studying at a private university in the TRNC. The 'Readiness Scale for Online Learning' was utilized to evaluate pre-service teachers' readiness for online learning. In the study, the variation in pre-service teachers' readiness levels for online learning by demographic characteristics such as gender, age, department, class, family economic status was analyzed using t-test and ANOVA. The data were collected from pre-service teachers studying at the faculty of education at such departments as Computer and Instructional Technologies, English Language Teaching, Psychological Counseling and Guidance, Classroom Teaching, Pre-school Teaching, Special Education.

Keywords: internet, readiness, e-learning.

Öğretmen Adaylarının Çevrimiçi Öğrenmeye Yönelik Hazır Bulunuşluklarının Değerlendirilmesi

Süreç

Geliş: 28/04/2022

Kabul: 02/06/2022

Öz

Covid 19 pandemi sürecinde eğitim sistemi büyük değişikliğe uğramıştır. Eğitim dünyasının uzaktan eğitime hızlı bir geçiş yaşadığı bu dönemde örgün eğitim süreçlerinin internet ortamında yürütülmesi dolayısıyla yeniden şekillenen e- öğrenme çevreleri, öğrenci- öğretmen iletişimi ve elektronik ortamlar değişim ve gelişim içerisindedir. Bu bağlamda öğrencilerin yeni eğitim stratejilerine ve çevrim içi öğrenmeye yönelik hazır bulunuşlarının ortaya çıkarılması üzerinde önemle durulması gereken bir konudur. Bu çalışmada öğretmen adaylarının yenilikçi öğretim yaklaşımları e-öğrenme süreçlerine hazır bulunuşluk düzeylerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Çalışmada ayrıca, e-öğrenme süreçlerinin verimliliğini artırarak bu süreçlerin öğrenme çıktılarının artırılmasına ve çevrim içi öğrenmeye hazır bulunuşluk düzeylerinin yükseltilmesine yönelik kaynak bir eser olarak önem arz etmektedir. Tarama modeli uygulanarak yapılan bu çalışmayı, KKTC'de bulunan bir özel üniversitede öğrenim gören 150 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Öğretmen adaylarının çevrimiçi öğrenmeye ilgili olarak hazır bulunuşluklarını değerlendirmek için 'Çevrimiçi Öğrenmeye Yönelik Hazır Bulunuşluk Ölçeği' kullanılmıştır. Araştırmada öğretmen adaylarının çevrimiçi öğrenmeye yönelik hazır bulunuşluk düzeyleri, cinsiyet, yaş, bölüm, sınıf, ailenin ekonomik durumu gibi demografik özelliklere göre t-testi ve ANOVA testi kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın verileri eğitim fakültesinde okuyan bilgisayar ve öğretim teknolojileri, İngilizce öğretmenliği, psikolojik danışmanlık ve rehberlik, sınıf öğretmenliği, okul öncesi öğretmenliği, özel eğitim öğretmenliği vb. bölümlerinde okuyan öğretmen adaylarına uygulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: internet, hazır bulunuşluk, e-öğrenme.

Copyright

This work is licensed under
Creative Commons Attribution 4.0
International License

onurkoksal@selcuk.edu.tr

<https://orcid.org/000-0003-0798-3620>

donaykara@gau.edu.tr

<https://orcid.org/000-0002-6069-2833>

How to Cite: Köksal O, Kara DN (2022) Evaluation of Pre-Service Teachers' Readiness for Online Learning, CUJOSS, 46(1): 119-122

Giriş

Teknoloji, insan yaşamını birçok alanda kolaylaştırarak günümüzde etkin şekilde kullanılmaktadır. Teknolojik yeniliklerin olduğu bir alan da günümüzde eğitim sisteminde yaşanarak uzaktan eğitim ortaya çıkmıştır (Gül ve Arabacı, 2018).

2019 yılının Aralık ayında başlayan ve kısa sürede küreselleşen ve Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) aracılığıyla pandemi ilan edilen 'COVID-19 Pandemi sonrasında, Türkiye'de Yükseköğretim Kurulu (YÖK) ün yayınladığı genelge ile eğitime ara verilmiştir. Eğitimde oluşacak büyük kayıpların olmaması için Mart 2020 tarihinde üniversite eğitimleri kapasitesi olan kurumlar için çevrimiçi eğitime geçiş yapmışlardır (YÖK, 2020). Zorunlu bir durumdan dolayı geleneksel eğitimden çevrimiçi eğitime geçiş yapılarak öğrencilerin kendi kendini yönetecek şekilde eğitim alma süreçleri başlamıştır.

Uzaktan eğitim; zaman ve mekandan bağımsız olarak eğitim alınan dijital platformlar olarak tanımlanabilir. Günümüzde teknolojik gelişmelerin yaşanmasıyla uzaktan eğitime ilişkin gelişmelerin hızla artış gösterdiği görülmektedir (Chang, Lai, ve Hwang, 2018). Uzaktan eğitimde günümüzde birçok platform kullanılmaktadır. Bu dijital platformlar zoom, google meet, edmodo, moodle sistemleri sayesinde uzaktan eğitim platformlarından yararlanarak eğitimler yapılmaktadır. Verimli bir çevrimiçi eğitim programında etkileşimin aktif olduğu yer, çevrimiçi platformlarda daha da artış göstermiştir (İlgaz ve Aşkar, 2009).

Öğrencilerin eğitimlerini etkileyen önemli bir diğer kavram da çevrimiçi öğrenmeye yönelik hazır bulunuşluk durumlarıdır. Öğrencilerin yüz yüze eğitime karşı tercih ettikleri çevrimiçi hazır bulunuşluk ve bir diğeri öğrencilerin eğitim için internet ve bilgisayarı kullanma yetkinlikleri veya zaman ve mekândan bağımsız öğrenmeye yönelik eğitim şekli olarak üç farklı yöne sahiptir (Warner, Christie ve Choy, 1998). Çevrimiçi öğrenmenin amacına uygun şekilde başarılı olmasında en etkili faktörlerden biri de öğrencilerin çevrimiçi öğrenmeye yönelik hazır bulunuşluk hallerinin değerlendirilmesidir (İbrahim, Silong & Samah, 2012).

Öğrencilerin teknoloji platformlarını kullanma yeteneği, teknolojik araçlara erişme, teknoloji okuryazarlığı gibi faktörlerden oluşan bir yapı olarak tanımlanmaktadır (Oliver, 2001). Çevrimiçi öğrenmeye yönelik hazır bulunuşluğun bir diğer tanımı da bazı çevrimiçi eğitim platformlarının zihinsel ve fiziki olarak hazır olma hali olarak belirtilmiştir (Borotis ve Poulymenakou, 2004). Tüm bu tanımlardan yola çıkarak çevrimiçi hazır bulunuşluk teknolojik platformları kullanma yetkinliği olan eğitimi zaman ve mekândan bağımsız olarak gerçekleştirilen bir çevrimiçi öğrenme platformudur.

Modern toplumda zaman unsurunun çok değerli olduğu eğitim sisteminde bireylerin zamanlarını en etkili şekilde kullanacakları eğitimleri tercih ettikleri görülmektedir (Küçüktamer ve Yardibi, 2017). Öğrencilerin çevrimiçi hazır bulunuşluğa sahip olmalarında çevrimiçi tasarım ve çevrimiçi eğitimin gerçekleştirilmesinde oldukça önemli olduğu görülmektedir (İlgaz & Gülbahar, 2015; Hukle, 2009).

Geleneksel eğitimde olduğu gibi çevrimiçi öğrenmede de başarılı ve etkin neticelere ulaşmak için öğrencilerin çevrimiçi öğrenmeye hazır bulunmaları gerekmektedir. Çevrimiçi öğrenmede hazır bulunuşluğun amacına ulaşması için öğretim elemanlarının yetkinliğinin yanı sıra öğrencilerin de hazır bulunuşluklarının değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu çalışma alan yazına çevrimiçi öğrenmeye yönelik öğrencilerin hazır bulunuşluklarını ortaya çıkararak eğitim dünyasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmanın amacı da öğretmen adaylarının çevrimiçi öğrenmeye yönelik hazır bulunuşluklarının çeşitli değişkenlerle incelenmesidir. Bu çalışma kapsamında aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

Öğretmen adaylarının çevrimiçi öğrenme hazır bulunuşluk düzeyleri ile,

- Cinsiyete göre,
- Öğrenim gördükleri programa göre,
- İnternet kullanım sıklıklarına göre,
- Anne ve baba eğitim durumuna göre anlamlı bir fark var mıdır?

Yöntem

Araştırma Modeli: Araştırma genel tarama modelinde desenlenerek analiz edilmiştir. Tarama modeli, mevcut olan bir durumun kendi şartları içinde değişiklik yapılmadan betimlenerek analiz edilmesidir (Karasar, 2009).

Çalışma Grubu: Araştırmanın çalışma grubunu KKTC'de bulunan özel bir üniversitede 2020-2021 Bahar döneminde, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi, Türkçe Öğretmenliği ve Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, İngilizce öğretmenliği, Özel Eğitim, Sınıf Öğretmenliği bölümlerinde öğrenim gören 151 öğretmen adayı oluşturmaktadır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırma Google formlar aracılığıyla oluşturulan demografik bilgi formu kullanılmıştır. Öğrencilere anket formu linki paylaşılarak gönüllülük esasına dayalı olarak veriler toplanmıştır. Toplanan veriler Excel programına aktarıldıktan sonra analiz edilmiştir.

Ayrıca İlhan ve Çetin (2013) tarafından Türkçeye uyarlaması yapılan Çevrimiçi Öğrenmeye Yönelik Hazır Bulunuşluk Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek 18 maddeden oluşmakta ve 5'li likert ölçeğidir. Öğrencilerden verecekleri cevap doğrultusunda 1 'Katılıyorum' 2 'kesinlikle katılıyorum' 3 'Kısmen katılmıyorum' 4 'katılmıyorum' 5 'kesinlikle katılmıyorum' şeklinde yanıt alınmıştır.

Bulgular

Katılımcıların çevrimiçi öğrenmeye yönelik hazır bulunuşluk düzeyleri cinsiyet açısından değerlendirildiğinde t-testi analiz sonucuna göre kadın ve erkek katılımcılar arasında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır ($t=1,07$ $p>0,05$).

Çizelge 2’de katılımcıların okudukları sınıfa göre çevrimiçi öğrenmeye yönelik hazır bulunuşluklarının ANOVA analiz yöntemiyle incelenmiştir.

Çizelge 2 incelendiğinde katılımcıların çevrimiçi öğrenmeye yönelik hazır bulunuşluk düzeyleri ANOVA testine göre öğrencilerin okudukları sınıfa göre anlamlı bir farklılık oluşmadığı görülmektedir ($P>0,05$).

Çizelge 3 incelendiğinde katılımcıların okudukları bölüme göre çevrimiçi hazır bulunuşluk düzeyleri arasında anlamlı farklılık belirtilmemiştir ($P>0,05$).

Yapılan başka bir çalışmada öğrencilerin demografik özelliklerine göre çevrimiçi öğrenmeye yönelik hazır bulunuşluk durumlarının herhangi bir farklılık görülmemiştir.

Çalışma kapsamında katılımcıların demografik özelliklerine göre e-öğrenmeye yönelik hazır bulunuşluk ve bilgisayar öz yeterlilikleri bağlamında farklılıkları bağımsız gruplar arası t-testi ve tek yönlü ANOVA testleri kullanılarak incelenmiş, gruplar bağlamında herhangi bir farklılığa rastlanmamıştır.

Çizelge 6 incelendiğinde baba eğitim durumuna göre öğrencilerin çevrimiçi öğrenmeye yönelik hazır bulunuşluk düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($P>0,05$).

Tartışma ve Sonuç

Cinsiyet, bölüm, anne ve baba eğitim durumu, internet kullanım sıklıkları bu çalışmada incelenmiştir. Katılımcıların çevrimiçi öğrenmeye yönelik hazır bulunuşluk düzeyleri cinsiyet açısından değerlendirildiğinde kadın ve erkek katılımcılar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Yani çevrimiçi öğrenmede öğrencilerin hazır bulunuşlukları cinsiyet faktörüne göre değerlendirildiğinde araştırmanın sonucunda etkili olmadığı görülmüştür.

Katılımcıların çevrimiçi öğrenmeye yönelik hazır bulunuşluk düzeyleri ile öğrencilerin okudukları sınıfa göre incelendiğinde anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır. Teknoloji eğitimi kapsayan bölümlerde okuyan öğrencilerin çevrimiçi öğrenme bağlamında teknolojinin eğitim içerisinde kullanılması hazır bulunuşluğun yüksek oranda olması öngörülen bir durumdur (Çakır ve Horzum, 2015).

Covid 19 pandemisiyle teknolojiyle iç içe olan öğrencilerin çevrimiçi öğrenmede hazır bulunuşluk düzeyleri arasında anlamlı farkın olmaması beklenen bir sonuçtur.

Katılımcıların internet kullanım sıklıklarına göre çevrimiçi öğrenme hazır bulunuşluk düzeyleri arasında anlamlı fark görülmemiştir. Anne ve baba eğitim durumuna göre öğrencilerin çevrimiçi öğrenmeye yönelik hazır bulunuşluk düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Başka bir çalışmada ise, anne baba eğitim durumlarını öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri arasında anlamlı bir fark olduğunu belirtmiştir. Bu farkın anne babası eğitim görmüş ise öğrencilerin hazır bulunuşlukları anne babası eğitim almayan öğrencilere göre yüksek olduğu belirtilmiştir (Erkan ve Kırca, 2010).

Bu çalışmada çevrimiçi öğrenmeye yönelik hazır bulunuşluk düzeylerini değerlendirmek için cinsiyet,

okudukları bölüm, sınıf, internet kullanım sıklığı, anne ve baba eğitim durumlarına göre değerlendirilmiştir. Fakat yapılacak olan çalışmalarda daha detaylı demografik bilgiler doğrultusunda çalışmalar yapılarak ileriki zamanlarda alan yazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Çizelge 1. Cinsiyet faktörünün çevrimiçi öğrenmeye yönelik hazır bulunuşlukları t-testi

Table 1. Gender factor's readiness for online learning t-test

Cinsiyet	N	\bar{x}	Ss	t	P
Kadın	105	3,898	,523	1,07	,307
Erkek	46	3,795	,584	1,02	

Çizelge 2. Çevrimiçi öğrenmeye yönelik hazır bulunuşluklarının ANOVA analiz sonucu

Table 2. ANOVA analysis result of their readiness for online learning

Sınıflar	N	\bar{x}	Ss	P
2.sınıf	18	3,611	,495	0,63
3.sınıf	39	3,972	,460	
4.sınıf	94	3,872	,571	
Toplam	151	3,867	,543	

Çizelge 3. Okudukları bölüme göre ANOVA analiz sonucu

Table 3. ANOVA analysis result according to the department they read

Bölüm	N	\bar{x}	Ss	P
Rehberlik	19	3,678	,499	
Sınıf öğretmenliği	7	4,071	,343	,530
Türkçe öğretmenliği	20	3,905	,612	
Özel eğitim	63	3,876	,596	
Bilişim öğretmenliği	10	3,761	,567	
İngilizce Öğretmenliği	32	3,927	,430	
Toplam	151	3,867	,543	

Çizelge 4. İnternet kullanımı ANOVA testi (metinde atıf yok)

Table 4. Internet Using ANOVA test

Saat	N	\bar{x}	Ss	P
2 saat ve daha az	16	3,913	,349	,280
3-5 saat	49	3,942	,517	
6-8 saat	48	3,891	,556	
9 ve üzeri	38	3,722	,612	
Toplam	151	3,867	,543	

Çizelge 5. Anne eğitim durumu ANOVA analiz sonucu Atıf

Table 5. Mother's education status ANOVA analysis result

Anne eğitim durumu	N	\bar{x}	Ss	P
ilkokul ve altı	39	3,898	,476	,743
ortaokul	29	3,793	,619	
lise	46	3,839	,564	
üniversite	37	3,927	,532	
Toplam	151	3,867	,543	

Çizelge 6. Baba eğitim durumu ANOVA analiz sonucu

Table 6. Father's education status ANOVA analysis result

Baba eğitim durumu	N	\bar{x}	Ss	P
ilkokul ve altı	29	3,852	,094	,844
ortaokul	26	3,786	,090	
lise	43	3,896	,082	
üniversite	53	3,892	,083	
Toplam	151	3,867	,044	

Öğretmen adaylarının çevrimiçi öğrenme hazır bulunuşluk düzeyleri incelenmiş; fakat benzer bir çalışma da farklı fakültelerde eğitim gören üniversite öğrencilerinin çevrimiçi öğrenme hazır bulunuşluğu incelenebilir.

Öğretmen adaylarının çevrimiçi öğrenme hazır bulunuşluğu incelenmiştir; ancak çevrimiçi eğitim farklı eğitim düzeylerinde de kullanılabilir. Bu nedenle ilerideki çalışmalarda farklı eğitim düzeyindeki öğrencilerin çevrimiçi öğrenme hazır bulunuşluluğu incelenebilir.

Bu çalışma 151 öğretmen adayının katılımıyla yapılmıştır daha geniş katılımcılara ulaşılarak detaylı bir çalışma yapılabilir.

Ayrıca çalışmanın örneklemini bir üniversitede okuyan öğretmen adayları oluşturmuştur, ileriki zamanlarda yapılacak çalışmalar farklı üniversiteler karşılaştırılarak benzer bir çalışma yapılabilir.

Kaynaklar

- Borotis, S. A. & Poulymenakou, A. (2004). *E-learning readiness components: Key issues to consider before adopting e-learning interventions*. Proceedings of World Conference on E-Learning in Corporate, Government, Healthcare and Higher Education 2004. Washington, DC, USA.
- Chang, C., Lai, C. & Hwang, G. (2018). *Trends and research issues of mobile learning studies in nursing education: A review of academic publications from 1971 to 2016*. Computers and Education, 116, 28-48.
- Çakır, Ö., & Horzum, M. B. (2015). *Öğretmen adaylarının çevrimiçi öğrenmeye hazır bulunuşluk düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*. Eğitimde Kuram ve Uygulama, 11(1), 1-15
- Erkan, S. ve Kırca, A. (2010). *Okul öncesi eğitimin ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin okula hazır bulunuşluklarına etkisinin incelenmesi*. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 38, 94-106.
- Gül, İ., Arabacı, B. (2018). *Uzaktan eğitimle öğrenim gören eğitim yönetimi yüksek lisans öğrencilerinin programa ilişkin görüşleri*. ODÜ Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi (ODÜSOBIAD), 8(1), 79-88.
- Ilgaz, H., Aşkar, P. (2009). *Çevrimiçi uzaktan eğitim ortamında topluluk hissi ölçeği* ge Ilgaz, H., & Gülbahar, Y. (2015). A snapshot of online learners: e-Readiness, eSatisfaction and expectations. The International Review Of Research In Open And Distributed Learning, 16(2).
doi: <http://dx.doi.org/10.19173/irrodl.v16i2.2117>.liştirme çalışması. Turkish Journal of Computer and Mathematics Education, 1(1), 27-35.
- İlhan, M, Çetin, B . (2013). *Çevrimiçi Öğrenmeye Yönelik Hazır Bulunuşluk Ölçeği'nin (ÇÖHBÖ) Türkçe Formunun Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama* , 3 (2) , 72-101 . erişim tarihi:27.06.2021 <https://dergipark.org.tr/tr/pub/etku/issue/6269/84216>.
- Ibrahim, D.Z, Silong, A.D., & Samah, B.A. (2002, February). *Readiness and Attitude Towards Online Learning among Virtual Students*. Paper presented at the meeting of the Asian Association of Open Universities, New Delhi.
- Karasar, N. (2009) *Bilimsel Arastirma Yontemleri*. Nobel Yayinlari, Ankara.
- Küçükamer, T. & Yardibi, N. (2017). *Yapılandırıcı öğretim bağlamında bir örnek ders incelemesi: Coursera platformunda sanat ve etkinlik*. International Journal of Innovative Research in Education, 4(3), 170-178.
- Oliver, R. G. (2001). *Assuring the quality of online learning in australian higher education. Proceedings of 2000 Moving Online Conference*. (pp. 222-231). Gold Coast, QLD. Erişim Tarihi: 16 Haziran 2021 tarihinde <https://ro.ecu.edu.au/cgi/viewcontent.cgi?referer=https://www.google.com/&httpsredir=1&article=5791&context=ecworks> adresinden erişilmiştir.
- YÖK (2020, 10 Eylül). *Üniversitelerde uygulanacak uzaktan eğitime ilişkin açıklama*. Erişim Tarihi: 10 Haziran 2021 <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2020/universitel-erde-uygulanacak-uzaktan-egitime-iliskinaciklama.aspx>
- Warner, D., Christie, G., & Choy, S. (1998). *Readiness of VET clients for flexible delivery including on-line learning*. Brisbane: Australian National Training Authority.